СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 104. Джерзи Сіти, С.Дж., пятниця, 4 травня, 1934. VOL. XLII. No. 104. Jersey City, N. J., Friday, May 4, 1934. THREE CENTS.

ПРЕЗИДЕНТ ЗА ШИРОКИЙ ПЛЯН БУДОВИ ДОМІВ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт заповів на конференції з пресою, що вже в найближчих днях вишле конгресови плян широкої програми будови домів у ціли оживлення приватного бизнесу.

Самий уряд має видати на модернізацію й будову домів півтора міліярда долярів.

Уряд буде давати допомогу в формі ґарантованих морґеджів.

СУД ПРОТИ КОДЕКСУ.

ЛУІСВІЛ (Кентокі). — На домагання власників копалень мягкого вугля в західній частині цього стейту федеральний суддя Чарлз Досон заборонив урядови заставляти власників, котрі цього не хочуть, придержуватися кодексу для промислу мягкого вугля.

Постанову видано на тій основі, що встановлювання кодексів для промислу противиться американській конституції. На думку судді Досона, кодекс треба вважати приватним контрактом між президентом і підприємцями; тому він не має сили закона, який обовязував би кождого підприємця даного промислу.

Заборона суду тільки тимчасова. Остаточне рішення має бути видане 11 травня.

ПЕРША УСТУПКА ФАБРИКАНТІВ АВТ РОБІТНИКАМ.

ДІТРОЙТ. — Заряд підприємства Фишер Боді Ко. згодився відбути конференцію з представниками робітничих юній, щоб обговорити спірні питання між робітниками й підприємством. Є це перша уступка для робітників, бо досі підприємство не хотіло ніяк говорити з юнією як з представницею робітників.

Незадовго мають тут відбутися інші важні конференції представників автомобільних підприємств з представниками робітничих юній. Іде про вирішення таких питань, як: заплата, старшина при авансі, відправа, компанійна юнія й примушування.

Уряд робить усе, що може, щоби пустити в рух фабрики в автомобільнім промислі.

ПРОПАҐАНДА ПРОТИ ВІЙНИ.

ФІЛАДЕЛФІЯ. — На краєвій конвенції відомої організації „Йонг Вімен'с Крісчен Асосіейшен", на котру зявилися 1,700 делегаток, делегатка Лусі Карнер доказувала потребу ухвалення резолюції проти війни.

У своїй промові щодо внесення делегатка доказувала, що донедавна війну вважали святим обовязком патріота. Та останніми часами з цього становища здерто маску, бо показалося, що за воєнну пропаґанду стоять часто фабриканти амуніції, котрі заробляють на доставі амуніції для воюючих сторін.

МАСОВЕ ПІДРОБЛЮВАННЯ ЧЕКІВ НА ДОПОМОГУ.

ТРЕНТОН (Ню Джерзі). — Стейтова адміністрація допомоги виловила вже досі пів тисячі підроблених чеків на допомогу.

Начальник цього уряду розвів слідство над цею справою. Всі майже чеки походять з повітів Гудсон і Юніон.

ВІДГУКИ ВБИВСТВА СВЯЩЕНИКА.

ДЖЕРЗИ СІТИ. — Похорон о. Юліюса Москати, пароха місцевої італійської церкви, котрого вбив у неділю італійський іміґрант Мара, відбувся в середу при величезнім здвизі народу. Обчисляють, що на похорон прийшли півтретя тисячі осіб.

Самого вбивника піддано під обсервацію психіятрів. Кажуть, що вони схиляються до думки, що мають до діла з божевільним. Тимчасом пані Москаті, братова вбитого священика, котру Мара хотів убити, виздоровлює.

ТРАҐЕДІЯ ВТІКАЧА.

НЮ ЙОРК. — Д-ра Чарлза Нориса, головного медичного екзамінатора, викликано у вівторок до шпиталю Белвю на автопсію тіла якогось нерозпізнаного чоловіка, котрий згинув від удару авта. Яке було здивування лікаря, коли в чоловіці, котрого він мав пороти, він пізнав д-ра Владислава Шварца, котрий кілька днів тому був іменований його помічником.

Д-р Шварц був колись професором медицини в берлінськім університеті. Через націстичну політику, звернену проти Жидів, він, як Жид, стратив посаду. Не можучи вдержатися через своє жидівство в Німеччині, він виїхав до Америки, де власне недавно добився становища помічника д-ра Нориса в шпиталі Белвю. В понеділок увечір його вдарив на вулиці автомобіль. По дорозі до шпиталю він помер. При ньому не знайдено ніякого документу, по якім можна би було сказати, хто він такий.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДЛЯ ВП. УРЯДНИКІВ І ЧЛЕНІВ ВІД. 242 У ФРЕКВІЛ, ПА., І ВІДДІЛІВ 78 ТА 265 У. Н. СОЮЗА У МАЙНЕРСВІЛ, ПА.

Отсим повідомляється, що

ОРҐАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ВІД. 242 У. Н. СОЮЗА

відбудуться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1934 РОКУ

зараз по Сл. Божій в годині 11.30 рано

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ГР.-КАТОЛ. ЦЕРКВИ У FRACKVILLE, PA.

а знова

ОРҐАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ВІД. 78 І 265 У. Н. СОЮЗА

відбудуться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1934 РОКУ

в годині 4-тій пополудни

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ГР.-КАТОЛ. ЦЕРКВИ У MINERSVILLE, PA.

На обох зборах реферуватиме про справи У. Н. Союза гол. фін. секретар-касієр Р. Слободян. Урядники і члени вище згаданих відділів повинні прибути на ті збори обовязково.

104 Головна Канцелярія У. Н. Союза.

ПРОПОНУЄ ДАТИ ЖІНКАМ НАГОРОДУ МИРА.

Вайкавнт Роберт Сесіл з Анґлії запропонував Нобелівському Комітетови в Осльо (Норвеґія), щоб мирову нагороду за 1934 рік призначив міжнародній жіночій організації в Женеві за її заходи в справі задержання міжнародного мира. Організація та обеднує 40,000,000 жінок.

В БРАЗИЛІЇ Є ЩЕ ЛЮДОЇДИ.

Нові досліди кажуть, що над рікою Амазонкою знаходяться ще племя людоїдів.

ПРОФ. ҐЛОМБІНСЬКИЙ ПРО НАШІ ГОСПОДАРСЬКІ ДОСЯГНЕННЯ.

Голова ендецького клюбу в венаті, д-р Ґломбінський, виголосив у тім же сенаті велику промову, в якій не забув між іншим і на нас. Нарікаючи на упадок польського духа на „східних кресах", він питався: Чому не ослаб „живчик життя" інших національностей? Чому напр. сам Рев. С. У. К. виказав за рік 1932-33 3,187 коператив, не рахуючи інших, чому українські союзи, як Ц. С., М. С., Сільський Господар поширюють усе більше свою діяльність і межу своїх впливів, коли рівночасно польські союзи і кооперативи завмирають? Слушну відповідь на це питання знайдуть тільки ті, що не легковажать національної амбіції і національних психічних настроїв у культурному й господарському житті". Кинувши кілька докорів у сторону уряду за нібито гашення польського духа на „східних кресах", що їх рада амбасадорів — мовляв — віддала Польщі для її „народової експанзії", сказав сен. Ґломбінський ще ось-що: „Український нарід під впливом власної національної ідеї виявляє енерґію й ініціятиву, якої йому дійсно позавидувати може польський нарід".

НАГЛИЙ СУД У КОЛОМИЇ.

В Коломиї відбувався два дні наглий суд над вбивниками й співучасниками вбивства Михайла Сусака. Виявилося, що цим, що згладив Сусака зі світа, був Яків Колісник, котрий убив покійного якимсь тупим знарядям та ще добивав його сокирою. Душогубець зовсім отверто, а навіть з помітним вдоволінням признався до гидкого злочину. У висліді розправи засудили Я. Колісника, Івана Бейсюка й Федька Пасайлюка на кару смерти, а Олену Пасайлюк і Параску Сусак, себто жінку покійного, звільнили від вини і кари.

НОВІ ВЕЛИКІ ФРАНЦУСЬКІ ТЕНКИ.

Бельгійська преса повідомляє, що французький генеральний штаб переводить проби з новими типами тенків. Тенки, це просто залізні велитні-повзуни, на яких є по три гармати від 7.50 до 15.50 цм. Незалежно від того, кожний тенк має два важкі скорострілі та 6 запасових скорострілів. Якийсь знову військовий інжинір збудував легкий тенк, що їде без найменшого гамору. Тенк цей може дуже легко переїхати 70 км. на годину. Тенки того типу з уваги на їх скорість будуть приділені до помочі кавалерії.

50,000 ФУНТІВ СТЕРЛІНҐІВ ЗА РАТУНОК.

Що й нині казки стають дійсністю, це доказує такий факт: Канадійський вояк Вільгельм Мінц був у береsні 1918 на французькому фронті і під Камбре присипала його граната. Коли він за деякий час очуняв і піднявся, побачив біля себе важко раненого анґлійського старшину. Мінц не покинув товариша зброї: взяв його на плечі та з надлюдським зусиллям доніс до найближчого перевязкового пункту. Молодий Анґлієць швидко піддужав, а Мінц вернувся до Торонта, де осів як механік. Але кріза прийшла й туди. Мінц покинув рідне місто й помандрував на північ у ліси Бенкрофту, згідки кілька літ тому дав про себе останню вістку. Тимчасом недавно прийшло до одного нотаря у Торонто повідомлення, що Мінц став спадкоємцем 50,000 фунтів стерлінґів, а ці залишив йому анґлійський старшина, якому він виратував підчас світової війни життя і який умер недавно в Едінбурґу. Тепер управа міста Торонто шукає завзято Мінца і надіється, що швидко доручить йому гроші, які він заслужив своєю посвятою.

ЗЛОВЛЕНО ТОРГОВЦІВ ЖИВИМ ТОВАРОМ.

В Ріо Ґранде до Сул (Бразилія) переловлено якогось Людвіка Бухвальда, Зиґмунта Віттемберґа і Залмана Зелліка, які є членами тайної організації, що достарчувала молодих жінок до домів розпусти.

НАЙБІЛЬША В СВІТІ АСТРОНОМІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ.

Обстанова астрономічних обсерваторій для пізнання неба та дослідження рухів небесних тіл і їх внутрішньої будови потребує величезних грошевих видатків. Кожний телескоп (далекогляд) коштує грубі міліони. Тому не диво, що найліпшу в світі обсерваторію мають Американці. Знаходиться вона в Каліфорнії, на горі „Вільсонів шпиль", 1,700 метрів високій. В цій обсерваторії міститься найбільший у цілому світі телескоп; його сочка має в промірі аж два й пів метра. Поруч головної будови обсерваторії стоїть ще друга, помічна будова, що уявляє собою самостійне астрономічне заведення; його призначенням є досліджувати сонце. Кожного дня фотографують тут соняшну поверхню. Соняшне проміння ловиться уміщеним на 50 метрів високій вежі величезним зеркалом, що за допомогою відповідного механізму самочинно посувається вслід за рухом сонця. Відбиті цим зеркалом проміні простують далі величною 24 метри довгою, рурою; на її кінці вміщено фотографічну комору. Фотографічна плита є значно чуліша на світло, ніж людське око.

СВЯЩЕНИК КИНУВ КЛЯТВУ НА СВЯТОТАТЦІВ.

З початком січня ц. р. обікрав хтось костел Найсвятішого Серця в Лодзі. Після довгого слідства вдалося вкінці поліції впасти на сліди 8 злодіїв, що забрали були золоті чаші, порозкидали скарбоньки й зневажили св. Тайни, та усіх їх арештовано. Цими днями відбулася проти них судова розправа. Між свідками був теж парох згаданого костела, кс. Мелецький, котрий відчитав в обличі підсудних церковну клятву, що виключає їх з церковної громади. Клятва, виголошена в судовій салі, викликала на присутніх потрясаюче враження. У висліді розправи суд засудив головного підсудного на 5 літ тюрми, а сімох інших від 6 місяців до 4 років тюрми.

ХОЧУТЬ ЗНАТИ СТАНОВИЩЕ НАРОДУ ДО „НОВОГО РОЗДІЛУ".

Тижневик „Литерері Дайджест" зарядив ще одно голосування. Хоче він знати, яке становище займає американський нарід до політики Рузвелта за перший рік його президентури. Кождий адресат може відповісти тільки „так" ао „ні". Квестіонар мають післати 15 міліонам людей.

СМЕРТЬ ВІД УДАРУ КІНСЬКИМ КОПИТОМ.

В селі Борки, лунинецького пов., 17-літній Іван Винник ломав дерево і станув біля коня, щоб обтерти піт з чола. Нагло кінь ударив його копитом так сильно в голову, що нещасному тріс череп. По перевезенні до шпиталю він другого дня помер, не віданскавши притомности.

НЕ ЙДЕ З СІЯННЯМ БАВОВНИ НА УКРАЇНІ

ХАРКІВ. — Добру українську землю, головно в дніпропетровській і одеській області, задумано вже давно зужиткувати для продукції бавовни. А це, як подають „Вісті", в звязку з „поширенням сировинної бази текстильної промисловости на півдні України".

Та стверджують „Вісті", минулий рік „був неспріятливий для бавовницьких районів України". Поганий урожай треба приписати не так кліматичним умовам, як поганій роботі партійних і радянських організацій бавовницьких районів. Бавовникові лани довгий час стояли необробленими, ніжна вибаглива ростина, яка вимагає дбайливого догляду, була заглушена бурянами. Отся картина, пишуть „Вісті", була живою ілюстрацією поганої роботи значної частини колгоспів і радгоспів.

ФРАНЦУС ПРО ЖИТТЯ В ОДЕСІ.

ПАРИЖ. — Як бувший премієр Еріо відвідав радянську Україну й оголосив свої спостереження, заперечуючи вістям про голод на Україні, вибралися на Україну чимало інших цікавих, щоби провірити ті відомости. Вони почали теж подавати звідомлення, але цілком противні до тих, що їх подав Еріо. Ось недавно почав описувати свої заввагі з такої подорожі в журналі „Жур" Жорж Симеон, автор широко читаних у Франції кримінальних романів. Автор цей описує між іншим українське портове місто Одесу. Каже, що й сліду не осталося з давнього, багатого й веселого міста. Оповідає, як завели його з іншими туристами до гарного готелю, а в тім готелі до ресторану, в якім можна було дістати всі можливі ласощі. Та тоді було піти кудинебудь і завести яку розмову, бо ввесь час слідили за ним агенти. Отак він запитався головного кельнера в ресторані, скільки він заробляє, а цей відповів, що 800 рублів місячно. Коли ж вдалося бути кілька хвилин з кельнером в двійку, то цей сказав йому, що заробляє всього 150 рублів, з чого неможливо вижити. І додав, що ніхто зі служби ніколи не дістає нічого з того, що подають у ресторані. Переходячи через базар, Симеон запитав, скільки коштує кільоґрам барабо43ль. Відповіли йому, що 14 рублів. Це тоді, коли робітник може заробити денно 10 рублів. Вправді в кооперативі можна дістати дешевше, але там видають харчів і інших продуктів дуже мало, так, що вони не вистарчають на виживлення сімї.

ПОЛЯК НА СЛУЖБІ НІМЕЧЧИНИ.

ПАРИЖ. — Зловлено дуже активного шпіона, котрий намагався добути для Німеччини французькі оборонні пляни. Є ним Станислав Кравс, бувший офіцир польської армії. Він був у звязку з Фрожом, капітаном французької армії. Разом з ними арештовано ще двох Німців. Кажуть, що та шпіонажа відібється на французько-німецькім зближенні, бо її вважають ділом німецького уряду.

ПСАМ І КОТАМ ЖИЄТЬСЯ КРАЩЕ, НІЖ ДІТЯМ БЕЗРОБІТНИХ.

ЛОНДОН. — Посол Партії Праці, Анюрин Бівен, відчитував у парляменті циркуляр, розісланий домом охорони псів і котів, у якім зазначено, що денне удержання псів виносить від 30 до 45 центів, а котів 18 центів. Патроном тої інституції є сам король. В часі, говорив Бівен, коли на удержання псів і котів призначується тижнево найменше 9 шілінґів, на виживлення дітей безробітних дається 2 шілінґи. Послови звернено увагу, що не вільно втягати в такі дискусії імени короля. Він відповів, що тільки стверджує правду. Тоді один з ліберальних послів відповів таке: Це правда, що сказав посол з Партії Праці, але й правда те, що робітничими голосами провалено закон, який підносив допомогу дітям безробітних з 2 до 3 шілінґів. Отсе сталося тоді, коли Партія Праці була при владі, а на чолі робітничого уряду стояв Ремзей Мек Донелд.

СМЕРТЬ ЗА ШКОДИ, НАНЕСЕНІ ДЕРЖАВІ.

БЕРЛІН. — Наці проголосили новий закон, який заводить кару смерти навіть за такі проступки, які досі не були карані. Це вже не йде про державну зраду в старім розумінні, але про всяку пропаґанду, яка атакує Німеччину, підриває її повагу, змагає до державного перевороту і т. д. Закон є звернений головно проти комуністів, але теж проти „чорних" ворогів, себто проти католиків.

ПАЛЕСТИНА ЩЕ НАЙЛІПША.

ЛОНДОН. — Джеймс Мек Донелд, високий комісар для німецьких утікачів, признав, що Жидам найліпше еміґрувати до Палестини. З німецьких утікачів осіли там коло 10,000 осіб. Коби тільки гроші, а кольонізувати Палестину не важко. Всі інші проекти кольонізації в інших краях покищо показалися для Жидів невідповідними. Америка приняла досі 2,500 жидівських утікачів з Німеччини.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

В Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ХТО СТОІТЬ ЗА д-ром ВІРТОМ?

Скінчилося перед спеціяльним комітетом конґресу слідство над чутками про загрозу революції, яку пустив д-р Вірт, суперінтендент шкіл у Ґері. Переслухали його, переслухали всі, згадані ним особи, і вислід був справді такий небувалий, що хіба Римляни моглиб описати його гідно своєю приповідкою: Тряслися гори, а вродилася миш.

Замісць розкриття заговору на повалення „американського Керенського", яким нібито є президент Рузвелт, та заступлення його „американським Сталіном", край дістав розкриття... одної вечері на передмістю Вашинґтону. Замісць дістати імена заговірників „високо вгорі", край дістав імена кількох підрядних урядовців, які не могли робити ніякого заговору вже хочби тому, бо за час усеї вечері д-р Вірт не давав нікому іншому говорити.

Що люди думають про „ревеляції" д-ра Вірта, можна пізнати з ґазет. Майже вся краєва преса говорить про осторогу Вірта як про гідну насміху фантазію, як роблення з мухи вола. Одна ґазета зібрала коротко цю опінію краєвої преси в „картуні", що зображає Вірта, як він розвязав мішок, в котрому можна змістити стадо худоби, а з котрого випускає маленьку кіточку.

Та коли так говорить преса й публична опінія, то републиканські конґресмени з цим не годяться. Вони роблять міну, що буцімто д-р Вірт справді відкрив якийсь заговір. Немовби справді Вірт зробив велике патріотичне діло, ратуючи Америку перед заговором „мозкового тросту". Поведення републиканців показує, що є в Америці течії й чинники, які були до живого зацікавлені, щоби д-р Вірт доказав свої твердження, або, що найменше, підніс свої закиди.

Що це за люди, показує справа Вірта. Це люди, які нападають із закидом соціялізму й комунізму на президента Рузвелта, котрий ні з комунізмом ні з соціялізмом не має нічого спільного. Цим людям не подобаються ті маленькі уступки для робітників, які теперішня адміністрація вимусила на підприємцях, щоб ратувати бизнес цих самих підприємців, та ті невеликі обмеження бизнесу, які уряд мусів завести для успіху програми.

Становище републиканців показує, що стара однодушність у користь президента починається заломлювати, та що проти його політики назріває щораз рішучіша опозиція. Ця опозиція заставить президента вибрати між більше радикальною і більше умірковаиою політикою. Президент буде примушений піти або більше на руку підприємцям, або більше на руку робітникам.

Е. Ляхович.

НАША ЗАГРАНИЧНА ПОЛІТИКА

(2)

Сорборництво.

Третьою основною хибою нашої заграничної політики є це. що вона є соборницькою тільки на словах, а в дійсности з одним винятком тільки—вона все є партикулярною. Але провірмо ще раз змагання всіх наших важніших політичних струй і зазначім місця, де вони зупинилися:

Про **соціялістів** ріжних відтінків, як також про наших радикалів — прийдеться мало говорити. Вони не тільки ніколи не були соборниками, але навіть не були самостійниками в повним того слова значінню. Їх остаточною цілю був Другий Інтернаціонал, у якому, за словами їх пророків зеднаються колись у братній любові всі народи. Був час, коли того роду соціялізм був навіть у моді. В пору, коли над світом запанував інтернаціональний капітал — тоді було навіть корисно для робітника шукати міжнародного звязку для боротьби з тим капіталом. Але нині інтернаціональна сила капіталу зломана і сьогодня він майже в цілости підчинений державній контролі. Вслід за тим відпала потреба міжнародної робітничої кооперації а це потягло за собою повне банкротство так званого інтернаціонального соціялізму. Це вже відома річ, але наші соціялісти знають тільки своє. Дивно, що наші провідники у багатьох випадках далеко вірніше і витреваліше служать тим струям, які моральні соки черпають в чужих центрах, ніж тим, які черпають соки у ріднім народі. Провірити своє відношення до Другого Інтернаціоналу, до Третього, або до Риму — називалосяб у них „безхарактерністю"; але скок направо, або наліво у відношенні до тих струй, які виплинули виключно з народу — називається у них тільки більше, або менше розумним тактичним підходом.

Ґрупа У. Н. Р. теж не була соборницькою. Ціною відступлення західньо-українських земель — вона хотіла купити поміч Польщі. Одначе треба признати, що вона станула отверто і рішучо на свойому становищі і ця рішучість зеднала для неї в ундівських кругах опінію „одинокої ґрупи, яка має ясну і вироблену політичну ідеольоґію". Але після заключення польсько-большевицького союзу — навіть ця група з „ясною ідеольоґією" знайшлася в сліпій вулиці. Її надії на поміч Польщі — в цілости завели. Бо ніяка держава, яка особисто заінтересована в посіданні українських земель — не може бути щирим симпатиком створення нашої держави. Польща ніколи не була нашим приятелем в минулому. Нині вона є одним з найтяжших наших ворогів. Вона співпрацює тісно з Москвою і старається за всяку ціну знищити наші визвольницькі змагання або бодай якнайдалі їх відтягнути. Беручи під увагу положення наших земель під польським режімом, як також психіку польської провідної верстви і її тенденції на схід — ми мусимо собі сказати отверто, що Польща не може бути нашим приятелем і в будуччині. Обдурювати себе зі страху перед числом ворогів — справі не поможе, тільки зашкодить. Нині ґрупа У. Н. Р. є сама свідома свого цілковитого банкротства, але її траґедія полягає в цьому, що вона ще звязана з Польщею малою фінансовою піддержкою.

Пригляньмося тепер на становище **УНДО** в нашій заграничній політиці. Орґаном заграничної політики цеї партії повинна бути Парляментарна Репрезентація. Її тереном ділання є польський сойм, а її завданням є вирвати від чужих польських сил найкращі можливости для нашого національного розвитку. Але Парляментарна Репрезентація переросла свою ролю. Через приману посольських мандатів — вона втягнула в себе ввесь інтелектуально кращий елемент партії, так, що з підрядної ролі вона мимо волі приняла домінуючу. З неї радіюють нині політичні напрямні, в її лоні випрацьовується тактиту, під кутом її думання ведеться не тільки нашу заграничну політику, але також всю внутрішню народну роботу. Центральний Виконавчий Комітет УНДО став тільки формальною вивіскою, а в ньому засідають майже всі ті люди, які були і є звязані з соймовою діяльністю. Занявши домінуюче становище в нашім внутрішнім житті — Парляментарна Репрезентація почала впливати на його розвій і свідомо чи несвідомо почала наломлювати та різьбити опінію нашої суспільности на варшавському ґрунті, серед чужого середовища і під суґестією чужих струй.

Перенісши мозок народу на варшавський ґрунт — леґальний вияв втягнув польський сойм в орбіту українських справ, а наші збірні змагання в орбіту польського сойму. Ці змагання стали вже не функцією нашої збірної волі і сили, тільки фанкцією соймових успіхів, які можна осягнути, калькулюючи на зміні одного польського режіму — другим. Таким чином УНДО і цілий наш леґальний вияв без гуку і стуку і без ніяких голосних декларацій та маніфестів — станули властиво на ґрунті польського горожанства і льояльности до польської держави, задержуючи тільки опозиційне становище до нинішнього режіму, подібне до того, яке заняли опозиційні польські партії, чи то Пяст, чи Ендеція, чи ППС. На цьому становищі наш леґальний вияв стоїть і до нині.

Такий стан викликав у нашій суспільности дуже пригноблююче враження. Широкий загал може і не розумів докладно цілого того процесу, але вичув дуже добре нашу національну деґрадацію інтуітивно. Кождий рух УНДО і Парляментарної Репрезентації зустрічав у суспільности безпощадну критику. „Чорну каву", „равти", „засадничі речі — пятновано як національну зраду. Ініціятори тих „кав" і „равтів" пробували з початку себе оправдувати тим, що „переговорювання з ворогами ще не означає зради, що вони мусять вивідати, що у ворогів на думці, тай якось мусять передати свої домагання", — але суспільність ці виправдання безцеремонно відкинула. Тоді літери леґального вияву почали відкликувати свої тяги та заперечувати, що вони колинебудь відбулися. Це ще більше роздратувало суспільність; вона почала від леґального проводу відвертатися. Провід попав теж в оґірчення.

Треба підчеркнути, що їх оґірчення щодо переговорів з ворогами серед інших відносин навіть булоб оправдане. З ворогами треба нераз переговорювати. Ми знаємо, що Французи переговорюють з Німцями, Німці з Поляками, гостюють себе взаїмно, пють „чорну каву", — а проте нікому з їх громадян навіть не приходить на гадку називати їх за те зрадниками. Але їх переговори відбуваються серед зовсім відмінних відносин ніж наші переговори. Перші підлягають стислій контролі Берліна, Парижа, чи Варшави і кождий їх необачний рух може відтяти їх від центральної сили. Наші провідники не мають такої контролі і вони самі сповняють функцію центрального нерву. Дійсною причиною подразнення суспільности було інстинктове відчуття, що наш центральний нерв уже не працює самостійно, тільки змішався з польським проводом, та став синтетичною частиною польської політичної цілости. У висліді УНДО, як також верхи інших леґальних партій стали „штабами без армій", без впливу й авторитету серед мас. Це не є одначе ніяким нещастям. Краще, коли все, що дряхле, гине, бо його місце займе якась здоровша величина. Та булоб далеко краще, колиб УНДО було вибрало інший шлях, може трохи тяжчий, але відповідніший, і коли би було виконано бодай частинно ті культурні, економічні і політичні завдання, яких наш загал від нього сподівався. А так не тільки політичну ініціятиву перебирає хтось інший, але навіть наше економічне відродження стимулують зовсім інші струї.

Звівши Парляментарну Репрезентацію до ролі внутрішно-політичного чинника, а соймовий терен до внутрішно-національного терену — УНДО опинилося без усякої заграничної політики. Щоби ратувати свій престіж і щоби вийти якось з цього заклопотаного становища—воно що року висилає за границю своїх делеґатів, які стараються розвинути свою діяльність на терені Союза Національних Меншин і по змозі на терені Союза Націй. Але, не зважаючи на найкращі зусилля декого з тих делеґатів — вони не всилі видвигнути якоїсь загально-народньої політичної концепції, якої вимагає нинішня хвиля, тому, бо не почувають за собою сили. Вже не можуть підчеркнути соборництва, бо бояться потім польських репресій. Все, що їм остається, це скарги до чужих народів, апель до гуманних почувань і в найкращому випадку пропаґанда пасивного покрою.

(Далі буде).

В ЧІМ СУТЬ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОНҐРЕСУ

(Стаття надіслана з Праги).

(2)

ЯК ЖЕ СКЛИКАТИ КОНҐРЕС?

Значить, нині вже не йде про те, чи потрібний Конгрес і чи можливий Конґрес, тільки — який він має бути і як його скликати, щоб він найкраще удався. Але автор статей, п. Іван С., вертається назад і знов підносить питання: чи можливий Конгрес? І тут він, в щирім захопленню, розводить перед Американцями всі „страхи на Ляхи": і Польща депутатів на Конґрес не пустить, а як пустить, то потім арештує та на довгі літа в тюрму запакує, і Румунія спуску не дасть і Чехословаччина розправиться з Підкарпаттям та еміґрацією і т. д. і т. д. Почитаєш таке й невільно подумаєш: тікай, брате, за сто миль від усяких конґресів, мовчи та диш! Але нам якраз із приводу таких міркованъ п. С. пригадується, що писав свого часу великий історик український, проф. Володимир Антонович.

Він каже: коли студіюєш історію України, то найчастіше там зустрічається дієслово: **тікати.** Ми тікали від Татар, нарід наш утікав від Москалів, люди наші ховались від ляцької неволі, тікали від панщини, від большевиків, від Румунів, від Поляків і... ось нині, коли події велять нам, — совісті й гонорови нашому, — хоч би піднести гордо чоло перед людьми, сказати слово в обороні братів, що гинуть, звязані; в неволі, — українська історія повторюється: приходять люди і кажуть:... тікай від Конґресу. Чому? Нема нічо лекшого, як виставити з приводу Конґресу сто небезпек. Такою методою можна залякати людей навіть борщ варити, бо: може викіпіти, може горщик тріснути, може хтось бомбу в піч підкласти, можна мясом подавитись і т. д. і т. д. Коротко: вся річ у психольоґічному наставленню. Коли ми почуваємо себе рабами, то й психольоґія й думання у нас рабське: раба можуть тільки переслідувати, гонити, бити, а його діло гнутись, ховатись, тікати. І ми цілком забуваємо і в голову нам не приходить, що ми можемо, що ми мусимо почати говорити з людьми, зі світом, іншою мовою, — не хлопською, не рабською, а гідною і пристойною. Що так, правда, сьогодня ми знайшлись у тяжкій ситуації, але серед **півсотні** народів Европи ми підносимо голос, — як **четвертий** нарід — по розмірах своєї території і **пятий** по числі населення, — як нарід, що завтра прийде до слова, а сьогодня — не просить, не жебрає, а тільки **вимагає** до себе людського відношення і попереджує Европу, що коли на Сході все залишиться по старому, то завтра вона сама, — Европа, — скотиться в прірву!

Ось та мова, якою уже давно треба говорити. І коли на це не могли собі дозволити ріжні наші дрібні й слабі центри й центрики, то, на думку прихильників Конґресу, це може зробити і зробить **Всеукраїнський Національний Конґрес**. Колись наш історик, Михайло Грушевський, писав: „нема самоповажання — кат ма й поваги! Як би десь зненацька в ночі пропала маленька Бельґія, — скільбиб то в світі було галасу й крику! Але колиб кудись завалилась 40-міліонова Україна, — то і пес би за нею не гавкнув"! Оце нині зрозуміли добре наші партії та центри. Мусить бути самоповажання! І коли п. Іван С. так ізлякався Конґресу, що й людям страху наганяє, то як же революційно виглядає проти нього те „угодове", як він каже, — УНДО, (а нині й інші політичні партії), що, не дивлячись на можливі небезпеки, всеж, во імя захисту прав народу, прийняли велику й відповідальну постанову: скликати Всеукраїнський Націоеальний Конґрес.

(Дальше буде).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Шікаґо, Ілл. — В коляді „О.Д.В.У." пропущено жертву: Перто Жовнірчак $2.

П. Ш., Пітсфілд, Масс. — Ті річи відомі. Можна їх вичитати в кождім кращім життєписі Шевченка. Але добре, що Ви вчитуєтеся в його твори та роздумуєте над ними. А коли у Вас ще так думають про Шевченка, як Ви згадуєте, то видно, що треба влаштувати у Вашій громаді кілька Шевченкових свят і на них мати когось з річевими рефератами про його життя і творчість. На жаль, у нас буває на таких святах „великих слів велика скла", а вислід з того пустомельства такий, що на ділі є мало в нас людей, котрі розуміють твори нашого найбільшого генія.

Гнат Крашанко.

ДВІ НЕВДЯЧНОСТИ.

(Історичне оповідання).

5)

Вибираючися до Здиркова, Розворському і через голову не прийшло, що вже в першім році треба буде своє нове гніздо боронити шаблею і що лише неначе чудом він і вся його родина вратується. Саме коли він з жінкою і з донькою був у Височці, на Височку напали Татари і облягли її. Не було найменшої надії видержати облогу аж до часу, коли прийде якась відсіч. Ґарнізон міг би пробитися, та при тім обі жінки були би погибли, або дісталисяб у татарські лика. Нестор вратував жінки. Знайшов помічників і в ночи прокрався крізь татарський табор, ведучи з собою Розворську і Олену. Розворський з військом пробивався, полишаючи половину своїх козаків на побоєвищі.

Нестор заплатив за свій подвиг своїм здоровлям, бо ранений лежав без тями в здирківськім замку.

До Здиркова приїхав дядько Розворської, шляхтич Адам Сулицький. Пригнала його вість, що польський король Собеський іде з військом під Відень, обложений великою силою Турків. До сего походу пристало богато польських і українських шляхтичів з власними міліціями. Ті шляхтичі не сумнівалися, що Німці побють Турків і проженуть їх. Не сумнівалися, що пребагатий турецький табор лишиться на місці.

— Чомуж би не поділитися добичею? — думав неодин шляхтич і тягнув за Собеським, здоганяючи королівське військо.

— Ти ще тут? — Розворського привитав Сулицький. — Я гадав, що ти вже пішов на Відень. Я приїхав сюди, бо погадав собі, що як тебе нема тут, то твоя жінка, моя сестричка не дасть собі ради; що їй буде потрібний якийсь старший помічник.

— Я був би пішов, як би не те, що коло Здиркова було так, як тепер є під Віднем.

— Мені розказували. Щоби шляхта сих сторін боялася відійти відси під Відень, Турок приказав Татарам непокоїти окраїни. Того вони й напали на тебе. Попекли собі пальці, бо ти дав їм добру научку. Тепер сі сторони вже безпечні і ти можеш відійти, не потерпаючи, що наскок повториться. На господарстві я лишуся тут.

Розворський рішився здоганяти Собеського, бо й його кортіло дістати якусь пайку военної добичі. В сторонах постійного военного поготівля не треба було довго ладитися до военного походу. Запас зброї, муніції і харчів був постійно повний. Коні були, своя міліція була. Тільки все потрібне винести з комори і збройниці, окульбачити коні і ...гайда! Так і тут сталося: третої днини по повороті з Височки, Розворський на чолі сотні поїхав на Відень.

Нестор не поїхав, бо лежав горячкою прикований до ліжка. Хоч до нього приставили стару наймичку Параску, щоби ним опікувалася, Олена цілими днями висиджувала коло його ліжка. Вона добре бачила, що він ставав спокійніший, коли, розкривши очи, побачив її коло себе. Велике вдоволення вичитувала на його лици, як коли свою долоню поклала на його чоло, або погладила його руку.

Зараз на другий день по відїзді Розворського в Здиркові появився молодий шляхтич Поточанський з двома десятками старостинських драгунів, кажучи, що вислав його староста, бо чув, що під Здирків підходить татарська орда. Хоч йому сказали, як скінчився татарський похід, він лишився в Здиркові, бо... Татари могли би ще раз прийти.

Розворська зараз вгадала, чого Поточанський приїхав і лишився, хоч в Здиркові не був потрібний. Від обіду не відступав від Олени. Їй аж забагато стало тої розмови з шляхтичем, котрого раньше лиш раз виділа, тому рік. Користаючи з того, що Сулицький став разказувати про щось таке, що Поточанський повинен був слухати, виховзлася з світлиці і пішла до недужого Нестора. Коли Олена щезла, Поточанський рад не рад мусів вдоволитися скучною балачкою зі старим Сулицьким.

Нарешті йому не стало терпцю і він вийшов, будьтоби щось переказати своїм жовнірам. Надіявся, що десь попаде на Олену, і знов розбалакається з нею.

— Щож ви думаєте про нього? — спитала Розворська, увійшовши у світлицю.

— Я думаю, — відповів Сулицький, — що той молодий, гарний, здоровий, багатий і многонадійний шляхтич приїхав до панни на Здиркові, на Височці і на скрині золота пана Петра Розвори на Роззорі Розворського.

— І я так міркувала собі. Та ви не відповіли на моє питання. Що ви думаєте про нього?

— Хібаж я вже не сказав тобі? Може ти хочеш знати, що я думаю про Олену, про тебе і про Петра? Як ти так розумієш твоє питання, то скажу тобі, що він як би сотворений для Олени, Олена наче сотворена для нього. Ви були би дуже дурні, як би не приняли його.

Розворська хвилю обмірковувала щось. З лиця видко було, що у неї виринула якась невесела думка. Вона промовила:

— Мені до сеї пори ніколи не прийшло на гадку, що Олена вже виростає з дитинячого віку і що вже пора думати про те, що її треба буде випхати в світ. Не думаючи про те, я також не подумала про можливість одної небезпеки... не обезпечила дитини перед тою небезпекою. Разом з нею, неначе її брат, виховався у нас бідний сирота низького шляхоцького роду.

— То небезпечно! — замітив Сулицький.

(Далі буде).

З ЮВИЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ У. Н. СОЮЗА.

ЯК ПРИДЕРЖАТИ МОЛОДЬ ПРИ СОЮЗІ?

Наведене вгорі питання турбує тепер головний уряд У. Н. Союза. Про нього чути на зборах відділів Союза. Про цю справу багато говориться і між членами.

Реформа, яку приняла тепер наша організація, це для неї так гейби „Ню Діл" президента Рузвелта для боротьби з депресією.

Та найважніще в тій нашій акції, звідки добути нових членів. І як придержати при Союзі ту молодь, яка вже в нім є. Треба признати, що старші Союзовці держать свої діти в У. Н. Союзі головно з патріотичного обовязку. Ці батьки дійсно бажалиб собі з цілого серця, щоб їхні діти осталися в Союзі. Вони хочуть, щоб ті діти якщо є вже в змозі заробляти на життя, вписувались до У. Н. Союза. Вони, де тільки їм можливо, платять за тих дітей у вірі, що згодом діти таки не покинуть своєї організації й будуть її самі оплачувати. Та, не зважаючи на те все, справа йде дуже пиняво. Важко притягнути молодих, бо їх переконують агенти американських асекураційних компаній і доказують їм, що їх обезпечення дешевше. Вони не хочуть розуміти, що за тих пару центів, що їх треба платити більше, дістається кождого дня газету, мається право до запомог, та що з тих додатків покривається кошти конвенцій і т. д. Все те молодь так якби не обходило. Вона має перед очима тільки те, що деінде може дістати дешевшу асекурацію.

Щож тут робити? Та нічого іншого, а треба літами боротися з несвідомістю молоді щодо вартости того всього, що та молодь дістає в Союзі за ті додаткові центи. Треба в ній збудити потребу жертвувати дещо для загального добра, для вищих культурних чи гуманітарних цілей, для визволення краю її батьків. Це довга й затяжна праця, але нічого іншого нам не лишається, а тільки ота пропаганда, що промовляє до серця і розуму молоді. І треба вірити, що вона таки з літами видасть овочі.

У звязку зі справою молоді порушу ще одну справу, яка теж молоді не дуже то підходить до переконання. Це справа відділових вкладок. В нас є по відділах однакова вкладка для всіх членів. А це не є практичне. Бачимо, що приміром тому 20 років вступив до відділу 20-літній член і він до сьогодні платить по 50 центів на місяць. До того самого відділу вступає тепер, скажім, 45-літній член, і він теж платить 50 центів місячно. Запомога й привілеї згаданих обидвох членів є однакові. Перейде тепер з молодечого відділу 18 чи 19-літній член, то він теж мусить платити 50 центів місячно. Отже маємо в тім випадку трох ріжних членів. Вкладки в них рівні, привілеї однакові, але фонди ріжні, бо перший складав для себе й другого, а третій зложить у своїм часі.

Отут є несправедливість. І я піддаю таку думку, щоби себе у відділах зреформувати відповідно до літ. Приміром: Хто хоче мати право до запомоги $5 тижнево — 12 тижнів, хай платить, якщо має, вступаючи до відділу, 20 років, місячну вкладку 25 ц.; маючи 21 літ, 26 центів, і т. д. Тоді кождий буде знати, що як він є 20 років в орґанізації, то платить менше від того, хто має стільки літ, що він, а приступає до орґанізації щойно тепер.

Розуміється, що це тільки моя скромна думка, яку піддаю нашим членам під розвагу. Ми повинні так зробити, щоби старших трохи від тягарів звільнити, а молодших притягнути. Але зробити так, щоби було і для одних і для других справедливо. А це поможе нам трохи в нашій пропаганді за притягнення молоді до Союза.

Михайло Туркот,
секр. від. 324 У. Н. Союза.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПОЗДОРОВЛЕННЯ.

В боротьбі з релігією большевики підшукують щораз то нових „способів". Наприклад увели безбожницьке поздоровлення: „Нема Бога" — а стрічний відповідає: „Не було його ніколи і не буде". Одно тут цікаве: чому ті, що видумали це поздоровлення, не подумають про те, що з чимсь, що не існує, бореться тільки божевільний.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

ПРОТОКОЛ

з річного засідання головного уряду Українського Народного Союза, яке відбулося в днях 19 до 24 лютого 1934 року в домі У. Н. Союза під ч. 81—83 Гренд Стріт, Джерзи Сіти, Н. Дж.

(36)

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ.

Справа „Юкреініен Віклі".

Беручи під увагу ухвалу екзекутиви в справі безплатної висилки „Юкраініен Віклі" для членів Молодечого Департаменту і для повнолітних членів у віці від 18 до 24 року життя, наскільки родичі таких членів не отримують „Свободи", завідатель „Свободи" П. Маційовський завважує, що це буде получене з додатковими розходами, а тому місячна квота 400 дол., яку Союз платив досі за видавання „Юкреініен Віклі", буде невистарчаючою. Ту квоту треба підвищити на 100 дол. Тоді радний Г. Євусяк ставить внесення, а попирає радний І. Ваверчак, щоб У. Н. Союз платив адміністрації „Свободи" за видавання „Юкреініен Віклі" місячно 475 дол., замісць 400 дол., з тим, що та підвишка на суму 75 дол. має бути зужита не тільки на вище згадану безплатну висилку „Юкреініен Віклі", але також на підвищення платні С. Шумейкови, яка від 1 березня 1934 р. повинна виносити 120 дол. місячно. Це внесення перейшло одноголосно.

Ювилейна книга.

Предсідник М. Мурашко пригадує, що ще на конвенції говорено про потребу видання ювилейної книги з нагоди сорокліття У. Н. Союза, а тому і повинні ту справу вирішити.

Рекордовий секретар Д. Галичин: Ювилейну книгу треба видати. Ми повинні зібрати всі памятки, списати всі важніші події, створити історію нашої орґанізації, бо коли цього не зробимо тепер, то оставимо наше молоде покоління без тої підстави і без того жерела, з якого воно колись моглоб черпати знання, традиції нашого минулого.

Контрольор А. Пашук: Треба видати ювилейну книгу частинно українською мовою, а частинно англійською мовою. Це улекшить молоді обзнайомитися з тими здобутками, які довершило старе покоління.

Д-р Л. Мишуґа: Велике недомагання в нашому загальному розвитку полягає саме в тому, що ми ніколи не записували як слід історії. Багато подій з нашого життя, які ми нераз уважаємо може дрібними і маловажними, часто мають своє певне значіння для історії. Наш обовязок супроти молодого покоління, супроти будучих поколінь, вимагає від нас видання такої ювилейної книги. Крім минулої історії нашої орґанізації важним є також, щоби саме сорок-літній ювилейний рік був докладно записаний у тій книзі, щоби були в ній занотовані імена молодих робітників, тих початкуючих лідерів і піонірів, які колись мають повести провід тут родженого покоління.

Фінансовий секретар-касієр Р. Слободян: Ювилейна книга У. Н. Союза буде заразом ювилейною книгою нашої цілої іміґрації, бо списати історію У. Н. Союза це тесаме, що списати історію кожної діляни нашого громадського життя.

По вичерпанню дискусії над тою справою радний А. Шаршонь ставить внесення, а попирає його контрольор Д. Капітула і радний І. Гузар, щоби видати ювилейну книгу з нагоди 40-ліття У. Н. Союза. Це внесення перейшло одноголосно.

Тоді радний І. Ваверчак ставить внесення, а попирає радна О. Придун, щоби виданням тої книги занялася редакційна комісія, з тим, що до зібрання матеріялів для видання тої книги може заанґажувати такі сили, які вважатиме за потрібні. Внесення перейшло одноголосно.

Справа Союзового календаря.

На внесення контрольора Д. Капітули поперте радним Т. Шпікулою, одноголосно порішено, щоб адміністрація „Свободи" занялась виданням Союзового календаря, наскільки вона вже заздалегідь дістане таке число замовлень, яке з фінансового боку оправдуватиме видання того календаря.

Справа залеглих податків і процентів на морґеджах.

В тій справі забирають голос такі головні урядники:

Радний Г. Євусяк: Ми повинні постановити, що коли на якімсь морґеджі є залеглий процент наприклад за два роки, то в такім випадку Союз мусить дістати право колектування ренту в дотичної реальності.

Контрольор А. Пашук: В таких випадках треба поступати так, як поступають інші інституції. Треба за кожним морґеджом уважно слідити і його пильнувати. Коли заходить навіть найменше підозріння, що власник якоїсь реальности не здає правильного і правдивого рахунку зі своїх приходів і розходів, тоді не треба чекати, аж дотичний власник буде залягати з процентами чи податками рік або два, але треба таки зараз домагатись і дістати право колектування ренту. А як зайде конечна потреба, то перебрати дотичну реальність на власність.

Предсідник контрольної комісії, О. Е. Малицький: Тут не треба укладати якогось загального і в кождім випадку обовязуючого правила, за яким екзекутива малаб поступати. Я є за те, щоб екзекутива розбирала кождий випадок індивідуально й уживала свого найкращого осуду, як у дотичній справі поступити.

З гадкою предсідника контрольної комісії погоджуються всі головні урядники.

Справа знижки процентів на морґеджах.

Контрольор А. Пашук і радний С. Слободян підносять справу знижки проценту на морґеджі, який свого часу був уділений Союзом на дім українського американського горожанського клюбу в Філядельфії, Па.

В тій справі забирають слово контрольор Д. Капітула та радні Г. Євусяк і І. Лисак і звертають увагу, що в справі знижки процентів на морґеджах не можна робити ніякого винятку. Коли згодимося на знижку проценту на одним морґеджу, тоді будемо змушені дати таку саму знижку на всіх інших морґеджах.

Фінансовий секретар-касієр, Р. Слободян, стверджує, що Союз уділив морґедж на цей дім у Філадельфії ще в 1923 році, однак досі не сплачено ані одного цента з головного капіталу, хоч, згідно з підписаною умовою, така сплата повинна була відбуватись у відповідних ратах.

Тоді контрольор А. Пашук ставить пропозицію, а попирає її радний С. Слободян, що цей дім сплачуватиме капітал по 1000 дол. річно, якщо Союз згодиться знизити процент на морґеджі з 6 на 5. За ту пропозицію голосували 7 урядників. Противне внесення радного І. Лисака, поперте радними Г. Євусяком і А. Шаршонем, щоби не знижувати проценту на тім одним морґеджу, бо інакше треба булоб поступити однаково зі всіми морґеджами, отримало 10 голосів, а тим самим перейшло більшістю голосів.

(Далі буде).

ПОДЯКА.

Я, нижче підписана членкиня Тов. Запорозька Січ, від. 342 У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені допомоги в сумі $25 з фонду запомогового, котрі мені стали великою помічю в моїм прикрім положенню. Також дякую місцевим урядникам за їх труд. Кличу тих Українців, що ще не належать до У. Н. Союза, щоби вступали негайно і вписували своїх дітей, бо тільки своя рідна організація поможе нам у біді.

Марія Космовська,
Картерет, Н. Дж.

БАТЬКО НЕ ЗНАВ, ЩО РАТУЄ СИНА.

У Празі трапився цими днями такий випадок. Вулицею поруч ріки Велтави вертався з лічниці лікар Н. В. В одній хвилині завважив лікар, що під одним хлопцем, який ховзався, заломився лід і він почав тонути. Не надумуючись ані хвилини, лікар скочив до води і витягнув хлопця на беріг. Щойно тоді побачив, що виратував свого сина одинака.

UKRAINIAN WEEKLY
(Concluded)

UKRAINIAN AFFAIRS IN AMERICAN PRESS

ACTIVITIES IN YOUTH BRANCHES OF THE U.N.A.
New York City

At the last monthly meeting of the new Youth's Branch of the U. N. A. in New York City, the following officers were confirmed in office: Mr. Nicholas Hawrylko, President; Mr. Joseph M. Uhorchak, Secretary; and Miss Anna A. Troskey, Treasurer. Mr. Joseph Felia das elected Vice President, and Mr. Theodore Lutwiniak and Miss Olga Maliglowka were elected to the Board of Trustees.

This Branch is remarkable in that the majority of its members are well known for their work in the past dealing with organizations. Although all of the members belong to at least one other organization, they see the need for a strong centralized Youth's organization in New York, and they agree that the best way to accomplish this is to have a successful Branch of the Ukrainian National Association composed solely of Young men and women.

Regular business meetings are held on the third Friday of each month at the Ukrainian National Home, at No. 217-219 East 6th Street in New York City. May we add your name to our roll of members?

Joseph M. Uhorchak, Sec'y.

ST. LOUIS DANCERS

Dancing School of St. Louis

On April 15, 1934 the Sokol of Fourteenth and Cheateau held a pageantry contest. In addition to the twenty Ukrainians who took part there were other nationalities that also participated in the contest.

Each group danced its native dances. The offering of the Ukrainians was the "Sheanka". An outstanding performance was given by the little four-year old Mildred Chulick who danced a solo dance. This was her first public appearance, and it was certainly a success—judging by the applause.

Only two prizes were offered, and both of these were won by the Ukrainians.

The second appearance we made was on April 18, 1934 in the dedication program of the new Municipal Auditorium.

Here we presented two group dances: "Hopak Kolom" and "Mountain Dance", also two solo dances—"Hopak" by Anna Bortosz, and "Gay Merchant" by George Magac. And finally the "Cossack Sword Dance" by four boys. All offerings were very favorably received by the public.

The Ukrainian dancers also took part in a program, at the meeting of the "American University Association of Women of Middle West" on April 20, 1934, at the Jefferson Hotel.

At this program the members of the Association presented two beautiful bouquet of flowers to Mildred Chulick of whom the Ukrainian dancers are very proud.

MARY LESH, Sec.

PRESS SOCIETY ELECTS UKRAINIAN PRESIDENT

The Society of Foreign Press Representatives in Berlin, Germany, which includes in its membership correspondents of Ukrainian press, elected recently as its President the well known Ukrainian scholar—Dr. Z. Kuzela.

PHILADELPHIA UKRAINIAN INSTITUTE PRESENTS PROGRAM

The Ukrainian Institute of Philadelphia presented on Tuesday evening, April 24, at the World Fellowship Night at Temple University, a program of Ukrainian folk songs and dances and a display of Ukrainian needle-work.

The Ukrainian chorus of 23rd and Brown Streets, under the direction of Prof. Myron Korykora gave renderings of well-known Ukrainian folk songs. Dances by the Ukrainian Dancers of Philadelphia, thrilled the audience. Mrs. Zadoroana was in charge of the Ukrainian embroidery display, work done by the girls and women of the Ukrainian Institute, at 1919 West Girard Avenue, Philadelphia.

Dr. Zimmerman, dean of the school of Theology, and Dr. Schneider, exclaimed how they were impressed with the richness of the culture and folk-lore of the Ukrainians. They also extended an invitation to Mrs. Valentina Kachmarsky, founder-director of the Ukrainian Institute to bring her group again some time in the near future.

JOHN MITZ.

AMERUKS CLUB OF NEW YORK

The Ameruks Club is proud at this time to further enlighten the young Ukrainians of the United States of its progress to date. The Ukrainian class has proven to be the greatest asset to its members. It is surprising to note how little we of American birth know of our Ukrainian language.

The club orchestra and glee club which will be featured at the annual dance, May 12, 1934, at Webster Manor, 125 East 11 Street, New York City, is progressing splendidly.

The travelogues and social activities have been so arranged that they are interesting and beneficial to the members.

JOHN P. SLOBADIN, Pres.
ANNA ZACHARKOW, Sec.

THE SPORT WHIRL

BROOKLYN TEAM OPENS SEASON

The young Ukraine of Brooklyn, N. Y. started its baseball training. A large squad turned out for the initial practice. The team has been temporarily picked by Coach William Komita, and the outlook for a successful season is very bright. The coach can still use a southpaw pitcher to play with the ball team for the coming season. Any boy who has the ability to play baseball and resides in Brooklyn or New York is welcome to try out for our team.

The Young Ukraine has earned after four years faithful teamwork a reputation which is respected by teams throughout the state of New York and New Jersey.

The members of the team are anxious to book traveling games with teams from Long Island and New Jersey, for the month of May.

HENRY KANUIKA,
(Mgr. of Young Ukraine of Brooklyn)
146 Wythe Avenue,
Brooklyn, N. Y.

PATIENCE

Patience is a virtue
Which we admire very much
Yet we'd like to reap it's rewards
Merely by a meager touch.

MARY SARABUN,
Bridgeport, Pa.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УВАГА З ПРИВОДУ ДИСПУТИ ПРО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ.

Уважно перечитуючи я статті про виховання дітей, котрі писав гром. Буката, як і ті, котрі писала редакція. Вигдядає так, що диспута може бути безконечна, бо кожда сторона буде давати аргументи щоби залишитись правдивою, забуваючи, що аргументи родять також аргументи.

Чи не краще би було, як би відразу від п. Букати, а потім від редакції почути відповідь на отсі питання:

1) Якими родичі повинні бути відносно дитини від того часу, як у дитини проявляється свідомість?

2) Як вщіпляти дитині почуття добра?

3) Яких засобів треба вживати, щоби дитина була слухняною там, де треба, і упертою там, де треба?

4) Чи потрібно у дитини розвивати почуття гордости й самолюбства і, якщо потрібно, то як?

5) Що на думку авторів краще: чи те, щоби дитина послугувалась почуттям (т. є серцем, як кажуть звичайно), чи розумом і що автори розвивали, чи розвивалиб у своїх дітей?

6) Як впливати на дитину, щоби дитина виросла хороброю і з сильною волею?

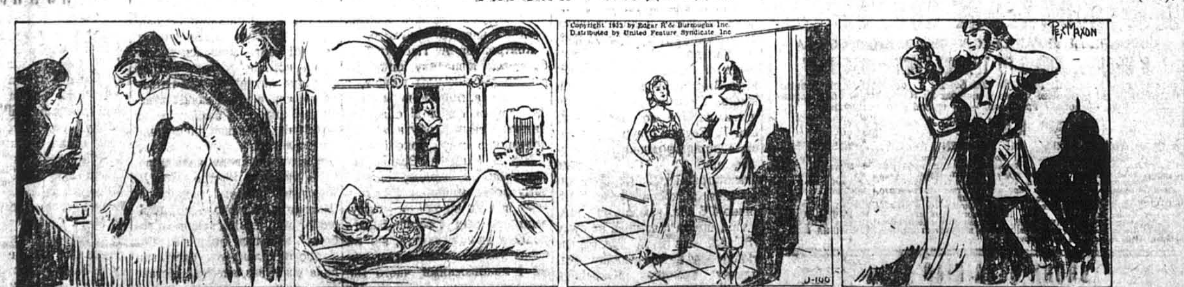
7) Як розвинути в дитини любов до науки і до читання книжок?

Думаю, що на ці питання можна відповісти коротко у кількох реченнях, додаючи приклади з життєвого досвіду, як одної так і другої диспутуючої сторони.

П. Т.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ТАРЗАН І ЛЮДОЇДИ. (100).

Голос знову заговорив: „Можеш іти, рабине, і дивися, щоби мені не перешкаджали". Вони чули, як замкнулися двері. Тарзан поповз здовж коридора, шукаючи тайних дверей да апартаменту княжни. Таляскара їх знайшла.

„Пождіть тут", сказав Тарзан до своїх товаришів. „Я піду забрати княжну Джанцару. Ми зможемо купити собі свободу за таку заложницю". Тарзан обережно натиснув клямку й відсунув набік укриті двері. На мармуровій постелі лежала княжна з замкненими очима.

Тарзан підійшов до неї. Як він був уже на середині кімнати, вона отворила очи, бо почула на собі подув повітря крізь отворені тайні двері. Вона зірвалася на рівні ноги й хвилину дивилася на нього здивованими очима. Потім вона пішла до нього. „Це ти, Зуантролю?" — спитала вона шепотом. „Ти прийшов по мене?"

„Так, я прийшов по тебе, княжно", відповів Тарзан. Джанцара підійшла до нього та закинула йому свої руки на шию. Тарзан відступив та зняв її руки зі своєї шиї. „Ти не розумієш, княжно", він сказав. „Ти моя бранка". „Так", вона прошептала, „я є твоя бранка; я тебе люблю!"